

AMB T DE
TARRAGONA

JORDI ROVIRA SORIANO

El cor del general

L'entorn de la torre dels Escipions amaga la sepultura del cor d'un general francès mort el 1811

El 27 de maig de 1811, un general francès de 45 anys anomenat Jean-Baptiste Salme moria heroïcament en l'assalt al fort de l'Oliva víctima d'una bala al cap dels defensors tarragonins. El seu cos va ser enterrat al costat de l'aqüeducte del Pont del Diable, a les proximitats del qual trobà la mort. Però el seu cor, un cop embalsamat, es va dipositar sota –o a l'interior– de la torre dels Escipions, davant la impossibilitat de fer-ho a l'Oliva.

El mariscal Suchet, que va comandar el terrible setge contra la ciutat de Tarragona, va ser el que va donar les ordres oportunes perquè es dugués a terme aquesta doble sepultura de les restes del militar francès. I en honor seu, un cop assolit el setge de la ciutat i durant tot el període d'ocupació francesa, les autoritats napoleòniques rebatejaren el fort amb el nom de Salme. Tot i que havia estat un militar caigut en desgràcia per les seves conviccions republicanes, l'enaltien el seu coratge, intrepidesa, intel·ligència, que el van fer esdevenir molt estimat pels seus homes, que lamentaren profundament la seva mort.

La nit del dia 27 al 28 de maig els francesos havien ultimada la construcció d'una bateria d'artilleria relativament a prop del fort tarragoní. Les operacions dels invasors eren difícils ja que treballaven en un terreny del tot hostil. Les bateries s'anaven construint

Gravat francès que representa la mort de Salme l'any 1811

cada cop més a prop de l'Oliva alhora que es transportaven les peces d'artilleria a mà. El general Contreras escriu que els francesos empraven uns 200 homes per moure cada canó.

Es creaven trinxeres excavant la roca mentre que altres de les proteccions es construïen amb terra que portaven des de molta distància, ja que era insuficient la que es trobava a la zona, un gran roquerar. Fins i tot es muntaven noves trinxeres amb botes de vi.

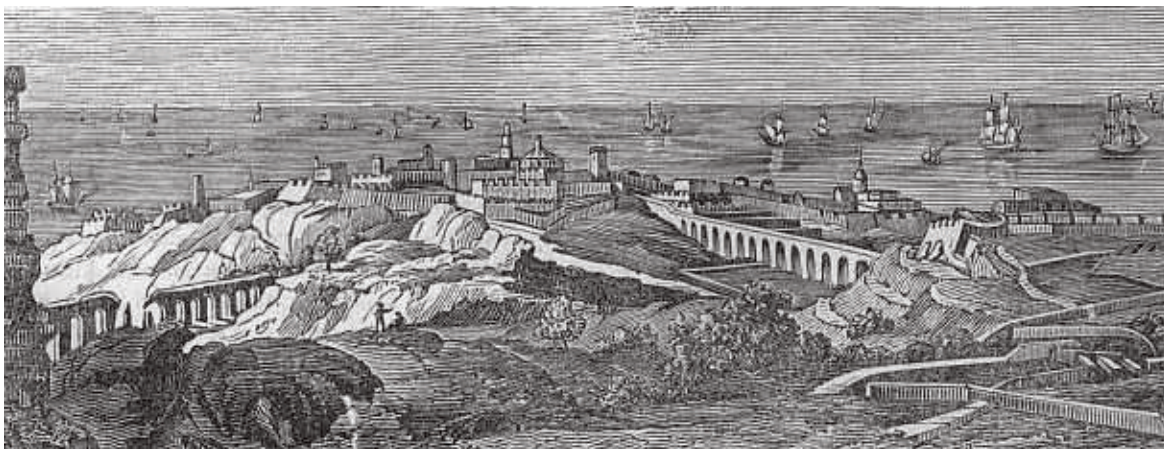
S'havien de transportar quatre

Jean-Baptiste Salme va morir heroïcament en l'assalt al fort de l'Oliva víctima d'una bala al cap

peces de calibre 24 a les noves posicions. En una temerària maniobra de sacrifici les tropes franceses van decidir sortir dels seus parapets a l'avançada en direcció al fort, tot i ser conscients que quedarien sense protecció, fent bo el propòsit d'encobrir els moviments de reubicació de la seva pròpia artilleria. Els fets van tenir lloc de nit, des de les vuit i fins les onze. El foc dels defensors tarragonins va acarnissar-se amb els agosarats francesos deixant una estesa de cadàvers al camp de ba-

Un monument en ruïnes fet pels germans Puig i Valls recorda les víctimes de la guerra a prop del pont del Diable

Vista de la ciutat de Tarragona el 1811 i a la dreta, en primer terme, les fortificacions de l'Oliva

El cor del general Salme va ser dipositat a la torre dels Escipions

talla, entre els quals es comptava el de Salme, que sembla que encapçalava les fileres desafiant les tropes espanyoles i, segons fonts franceses, hauria caigut del cavall d'un tret al cap quan pronunciava el crit de guerra: *Brave septième, en avant!* ”

Segons les estimacions basades en la documentació gala, uns mil homes s'esmerçaven diàriament en la construcció de les successives línies d'avançada. I la seva estratègia era no cedir en el ritme d'aproximació a l'Oliva. Aquesta fortalesa, defensada per uns dos mil homes, era clau perquè els napoleònics assolissin els seus propòsits dels napoleònics, i potser per això es decidí lliurar directament una part dels efectius al foc enemic si els permetia consolidar una posició immediata per fer possible l'assalt.

La pèrdua del fort de l'Oliva es consumà dos dies després de la mort de Salme, infiltrant tropes franceses en un canvi de guàrdia i amb l'extenuació dels resistents. Aquest episodi va aconseguir decantar el destí del setge de Tarragona en favor dels enemics,

desencadenant de la posterior caiguda de la ciutat. Als murs de la fortificació tarragonina algun soldat francès va escriure amb sang de les víctimes tarragonines: “Notre brave général Salme venge” (queda venjada la mort del general Salme), sense adonar-se en que l'honor militar no es fonamenta en instints tan primitius.

Entre els fets de la guerra del francès a Tarragona, de la qual enguany es commemoren els 200 anys, aquest és un dels més singulars. Pel que fa a la veracitat del relat no consta que s'hagin efectuat excavacions arqueològiques a l'entorn de la torre dels Escipions, i menys que s'hagi redescobert l'urna que havia de contenir el cor del general francès. Per tant, és difícil corroborar l'autenticitat dels esdeveniments. Certament s'han localitzat restes humanes a les proximitats del pont del Diable, on hi va haver un dels campaments francesos, però tampoc s'ha pogut concloure mai una identificació coincident amb el personatge que ens ocupa.

Un cert afany de transcendir al pas del temps va fer trobar en aquests dos monuments romans el lloc digne de repòs del militar francès. Salme morí en el camp de batalla. Sense possibilitats de rebre sepultura en un indret més adient, Suchet li donà com a lloc d'enterrament l'ombra i aixopluc de dos dels emblemes monumentals de l'antiga Tàrraco: la torre dels Escipions i l'aqüeducte romà de les Ferreres, testimonis impertèrrits del temps de la dissordada guerra del francès. ●

EXCM. AJUNTAMENT
DE LA MOLT NOBLE I LLEIAL CIUTAT D'AMPOSTA

ANUNCI

Sol·licitada llicència d'obres per Domingo Galve Meseguer, per la reforma i ampliació d'un habitatge rural aïllat i construcció d'un magatzem agrícola vinculat a l'explotació agrària al polígon 52, parcel·la 72 d'aquest terme municipal d'Amposta.

De conformitat amb el que determinen els articles 48 i següents del Decret Legislatiu 1/2005, de 26 de juliol, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei d'Urbanisme, es sotmet el projecte i la sol·licitud a informació pública per un termini d'un mes, comptat a partir del següent al de la publicació del present edicte en el Butlletí oficial de la província, als efectes del seu examen i presentació de reclamacions o al·legacions, podent consultar-se l'expedient en el Departament d'obres d'aquest Ajuntament (Exp. 3/2011).

Amposta, 17 de març de 2011

L'ALCALDE

Manel Ferré Montañés

Promotor: Domingo Galve Meseguer
Direcció: c/ Alfons XIII, 25 Bitem 43510
Telf: 657-081778 (arquitecte)

Ajuntament de Tortosa

URBANISME

EDICTE

Aprovat inicialment per la Junta de Govern Local de l'Ajuntament de Tortosa celebrada en data 7 de març del 2011, el projecte d'urbanització PM 09 pla de millora el Pinar, es sotmet l'esmentat projecte amb tota la documentació integrant al tràmit d'informació pública pel termini d'un mes a comptar des de l'endemà hàbil de la data de publicació del corresponent anunci al BOP i/o diari de major difusió de la província, perquè es puguin presentar les al·legacions o reclamacions que es considerin pertinents.

Per la seva consulta l'expedient es troba exposat al departament d'urbanisme, tercera planta de l'edifici consistorial, Plaça d'Espanya núm. 1.

L'Alcalde,
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques
Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa (Terres de l'Ebre), 17 de març del 2011